

Klachtencommissie van de Stichting Joods Maatschappelijk Werk

Betreft: klacht van de heer Philip Staal en de heer Marcel Staal, beiden wonend in Israël.

Voorgeschiedenis:

Archief Philip Staal

Op 25 maart 2004 heeft de heer Philip Staal zich gewend tot de klachtencommissie. De klacht betreft de behandeling van de brief van de heer Staal dd.20 januari 2004, met als bijlage het door hem opgestelde rapport over het Vermogensbeheer van Joodse Wereldoorlog II-wezen door Joodse Organisaties.

Na ontvangst van de klacht is de directeur van JMW, drs.H.G.Vuijsje verzocht een verweerschrift in te dienen. De omstandigheid dat hij in de eerste helft van april met vakantie zou gaan, alsmede de omvang van de klacht en de voorgeschiedenis ervan, hebben ertoe geleid dat hij heeft verzocht hem uitstel te willen verlenen. De klachtencommissie heeft dit uitstel verleend.

Niettemin is besloten gebruik te maken van de omstandigheid dat de heer Ph.Staal medio april in Nederland verbleef, om hem in de gelegenheid te stellen zijn klacht nader toe te lichten.

Van dit gesprek, waarbij ook zijn broer, de heer M.Staal aanwezig was, volgt hieronder een beknopte samenvatting.

Na ontvangst van het verweerschrift van de directeur, zal de commissie beide partijen horen, in beginsel in elkaars aanwezigheid, conform art.6, vierde lid van het klachtenreglement.

De geschetste gang van zaken brengt met zich mee dat de uitspraak niet zoals is voorgeschreven in het klachtenreglement binnen vier weken na ontvangst van de klacht zal kunnen worden gedaan. De commissie zet zich er voor in, e.e.a. zo spoedig mogelijk, maar ook zo zorgvuldig mogelijk af te wikkelen.

Korte samenvatting van het gesprek d.d.16 april 2004

Aanwezig: de heren Philip en Marcel Staal

en

de klachtencommissie van J.M.W., bestaande uit mw.mr.M.A.Pach, voorzitter, mw.J.Stodel en mw.E.Santen, leden.

Allereerst blijkt, dat de door de heer Philip Staal ingediende klacht ook namens zijn broer Marcel is gedaan. De heer Philip Staal zal namens hem blijven optreden.

De voorzitter wijst er op dat de klachtencommissie een oordeel zal geven over de dienstverlening of de bejegening door JMW. Het ligt niet binnen de mogelijkheden van de commissie een inhoudelijk oordeel te geven over de door klagers aangegeven problematiek.

Ook wordt door de voorzitter aangegeven dat de commissie zich over de individuele klacht van de heren Philip en Marcel Staal zal buigen en niet over de vraag hoe er met de oorlogswezen in het algemeen is omgegaan.

De heer Ph. Staal maakte vanaf 1998 tot mei 2001 deel uit van het Platform Israël, dat de Nederlandse joden woonachtig in Israël vertegenwoordigt. Platform Israël en het CJO hebben samen de onderhandelingen voor de WO II Tegoeden gevoerd. Nadat de overeenkomst betreffende de Maror-gelden met de verzekeraars, overheid, de banken en Beurs in juni 2000 waren gesloten, stelde de heer Ph. Staal voor, dat er ook onderzoek zou worden gedaan naar de wijze waarop de joodse instanties na de oorlog met de financiële belangen van de onder hun voogdij staande oorlogswezen zijn omgegaan.

Hij staat op het standpunt dat als de verzekeraars, overheid banken en beurs gerestitueerd hebben, dan dient ook JMW te restitueren, indien niet op de juiste wijze is omgegaan met het vermogen van de wezen.

Elma Verheij heeft begin 2000 opdracht gekregen, van het Instituut voor Opsporing WO II Tegoeden te Ramat Gan, dat onderzoek te verrichten. Inbreng daarbij van de heer Staal werd vanwege vermeend conflict of interest niet geaccepteerd. Echter, toen dit onderzoek in augustus 2002 nog steeds niet gepubliceerd was en de heer Ph. Staal geen inzage in het tussentijds rapport kreeg, heeft de heer Staal zelf een onderzoek ingesteld naar de wijze waarop de financiële belangen van de wezen door Le-Ezrath Ha-Jeled zijn behartigd. Echter, daar de heer Staal geen toegang kreeg tot de bestuursarchieven van L.E.H. was de heer Staal genoodzaakt zich te beperken tot een onderzoek (Case studie) van hemzelf en van zijn broer.

De klacht betreft met name de volgende punten:

- de heer Staal is van mening dat Elma Verheij niet een onafhankelijk onderzoek heeft gedaan, omdat de opdrachtgever eigen belangen heeft;
- hij kreeg geen toegang tot de bestuursarchieven van L.E.H.(zie noot 14 op pg.46 van zijn rapport, de mail van H.Vuijsje van 6.8.2003);
- ondanks uitdrukkelijk verzoek van de heer Staal om Elma Verheij op geen enkele wijze inzage te geven in de persoonlijke dossiers van de heer Staal, heeft de heer Vuijsje dat wel gedaan;
- ondanks herhaalde verzoeken en bemiddelingspogingen van derden kwam er geen (inhoudelijk) gesprek met de heer Vuijsje en/of de heer Hertog; de heer Staal had gaarne naar aanleiding van de brief van 11.6.2003 en het conceptrapport tot een gesprek willen komen met de heer Vuijsje en/of de heer Hertog; dit heeft nimmer plaatsgevonden. Wel is er een gesprek geweest met de heer Vuisje, samen met prof. A. Heertje, echter dit gesprek was een gesprek over een algemeen Wezenonderzoek en niet over het conceptrapport en/of rapport;
- het rapport werd door de heer Staal op 21 januari 2004 aan de heer Vuijsje en de heer Hertog in gestuurd, maar JMW is er niet op ingegaan;
- ook de voorzitter van de Raad van Toezicht van JMW, de heer Hertog, heeft de heer Staal niet te woord willen staan, dit is onfatsoenlijk;
- de vraagstelling aan de ingeschakelde financieel expert F.Hoek, om te bezien of de twee financiële rapporten van 1954 en 1962 op elkaar aan te sluiten waren, was niet juist. De heer Staal had gewild dat JMW zou reageren op zijn analyse van de financiële stukken zoals neergelegd in zijn conceptrapport. De vraagstelling van de heer Staal was: is het nominale zuiver vermogen van de heer Staal zoals beschreven in zijn rapport (par. 6.8) en hebben wij gekregen wat er op de eindafrekening stond.

Tenslotte maken de heren Staal nog een opmerking over de bijeenkomst van 18 april; dan is er een reunie van de verschillende weeshuizen. De heer Ph.Staal is gezegd dat hij bij die bijeenkomst niets over zijn rapport mag zeggen, omdat er bezorgdheid was over een mogelijke intrekking van subsidie voor deze dag door JMW als hij toch (over deze zaken) zou spreken.

M.A.Pach
J.Stodel
E.Santen